

Schilder Hendrik Faber (1873 - 1931)

"De Harmonicaspeler".

Vroeger stond in Baflo op de hoek van de Heerestraat en de Kruisstraat een herberg, vanouds "De Leeuw" genaamd, maar later beter bekend als café Vos. Dit bedrijf is in 1970 gesloten en verkocht aan de gemeente. In 1972 is het gebouw afgebroken.

Om de reizigers, die vroeger per koets kwamen, onderdak te kunnen geven, had een herberg een stalling voor paarden en rijtuig. Naar de vorm werd deze ruimte met twee paar grote deuren doorrit genoemd.

In de "doorrit" van herberg "De Leeuw" in Baflo zijn indertijd door Hendrik Faber twee muurschilderingen aangebracht. Over de kunstenaar, zijn afkomst en de lotgevallen van de beide kunstwerken volgt hier een beschrijving.

Hendrik Faber stamt uit een familie waarvan vele leden schilder waren en generaties lang in Baflo en Rasquert hebben gewoond en gewerkt. Over deze familie is een genealogie geschreven waaraan enkele gegevens zijn ontleend.

0510 Bekende personen en families

Twee eeuwen geleden woonde in Rasquert **Fredericus Jacobs Faber** (1761 - 1829). Hij had twee beroepen: winkelier en deurwaarder. Zijn vrouw heette Grietje Jans Roon, dochter van Jan Hieronimus, bakker te Rasquert. Hun wordt in 1801 een zoon geboren: **Jan Fredericus Faber**.

- In 1819 koopt Fredericus Jacobs Faber voor f 484.-- het schathuis op de borgstede Meima van Jan Cornelis Doornbos en Jebbina Meekhoff. Het gebouw wordt afgebroken en de stenen worden hergebruikt voor de fundering van boerderij Arion in Den Andel.

In Rasquert werkt Jan Fredericus Faber (1801 - 1867) als verver.

Jan-Fredericus

Als hij ongeveer 25 jaar oud is, verhuist hij naar Baflo en gaat wonen in de herberg "De Leeuw". (Of deze herberg toen al "De Leeuw" heette, kon niet worden achterhaald.)

De annalen vermelden dat hij herbergier en verver is.

In de nieuwe omgeving ontwikkelt Jan Fredericus zich tot kunstenaar. Zijn liefhebberij was het schilderen van landschappen.

Gedurende de periode 1841 - 1856 is zijn werk regelmatig te zien op tentoonstellingen in de stad Groningen. De bekendheid van Jan Fredericus heeft tot gevolg gehad dat hij is opgenomen in het naslagwerk van Scheen, waarin alle Nederlandse schilders van naam zijn vermeld.

Het favoriete onderwerp van zijn schilderwerk was: Het gezicht op Rasquert.

Jan Fredericus Faber is twee keer gehuwd geweest: eerst met Trijntje Walles Elinga, later met Trijntje Jans Vos.

- Trijntje Jans Vos, de weduwe van Jan Fredericus Faber, en haar kinderen verkopen in 1875 aan Jan Doornbosch de beklemming van 1.14.20 ha land in Baflo. Sindsdien staat dit perceel bekend als "Fabersland".

Het "Fabersland" ligt in Rasquert, bij de voormalige ULO school.

0510 Bekende personen en families

Uit het eerste huwelijk kwam een dochter voort en uit het tweede zeven kinderen, waaronder vier zoons die allen het schildersvak hebben beoefend.

Jan Jans Faber (1835 - 1867), geboren te Baflo, is huisschilder in Warffum geweest. Hij was gehuwd met Aaltje Jans Sluurman, de dochter van de toenmalige schoolmeester van Tinallinge.

Frederikus Faber (1837 - 1867), geboren te Baflo, werd verver in Eenrum. Hij was getrouwd met Gielje Wijdeveld.

Johannes Faber (1840 - 1861), geboren te Baflo, is huis- en decoratieschilder in Baflo geweest. Met zijn wandschilderingen en figuurstukken heeft hij, evenals zijn vader, het naslagwerk van Scheen gehaald. Johannes is ongetrouwd gebleven.

Jakob Jans Faber (1845 - 1925), geboren te Baflo, werd ook huisschilder in Baflo. Hij huwde met Grietje Schreuder. Zij was een tante van de vroegere smid van Tinallinge: Hendrik Schreuder.

Jacob en Grietje hebben als bewoners van "De Leeuw" twee zoons gekregen.

De oudste zoon van Jakob Faber en Grietje Schreuder was **Hendrik Faber**, geboren op 25 april 1873 in Baflo.

Hij is de kunstenaar geweest, die "De Harmonicaspeler" heeft geschilderd. Deze muurschildering was aangebracht in de doornit van de herberg en wel tegen de westelijke muur. Op de tegenover staande muur had Hendrik een sjees, getrokken door een wit paard geschilderd.

Hendrik heeft met het penseel muziek gemaakt. Muziek die hij zelf niet kon horen, want zijn leven lang was hij doof. Het is daarom opzienbarend dat Hendrik een muzikant met een instrument heeft geschilderd. Zeker is dat hij, ondanks zijn handicap, doordrongen was van het belang van cultuurbeoefening voor de samenleving.

0510 Bekende personen en families

Hendrik is ongetrouwd gebleven en heeft na de dood van vader en moeder (achtereenvolgens overleden in 1925 en 1929) de laatste levensjaren bij zijn jongere broer Jan Faber ingewoond. Hendrik wordt dan ook nog zo slechtiend dat hij het schilderen op moet geven.

In zijn overlijdensakte wordt als beroep opgegeven: zonder.

Op 1 april 1931 is Hendrik Faber op 58-jarige leeftijd overleden.

Een aantal van zijn schilderijen heeft zijn broer later aan de gemeente Baflo overgedragen.

Jan Faber (1874 - 1955), de jongere broer van Hendrik, is te Baflo geboren. Hij was getrouwd met Kornelia Klugkist.

Jan's beroep werd "huisverver" in Baflo.

Bijhouden was een hobby van hem. En hoewel het niet zijn broodwinning was, vindt die bezigheid zijn weerslag in officiële akten van de burgerlijke stand. De getrouwde kinderen uit dit huwelijk hebben hun toekomst buiten Baflo gezocht.

Deze Jan Faber heeft in 1929 de herberg "De Leeuw" overgedragen aan Jurrien Vos en Hender-tien Steenberg. Op onderstaande foto is de timpaan (driehoek boven "DOORRID J.VOS") nog aanwezig.

Aan de Emmastraat in Baflo liet Jan Faber door de toekomstige buurman, timmerman Danhof een huis bouwen, waarvan de bovenetage werd ingericht als atelier voor broer Hendrik.

Deze woning staat anno 2015 bekend als het "Stol-Vennema huis".

Op de steiger links, met hoed: Faber.

Rechts Danhof.

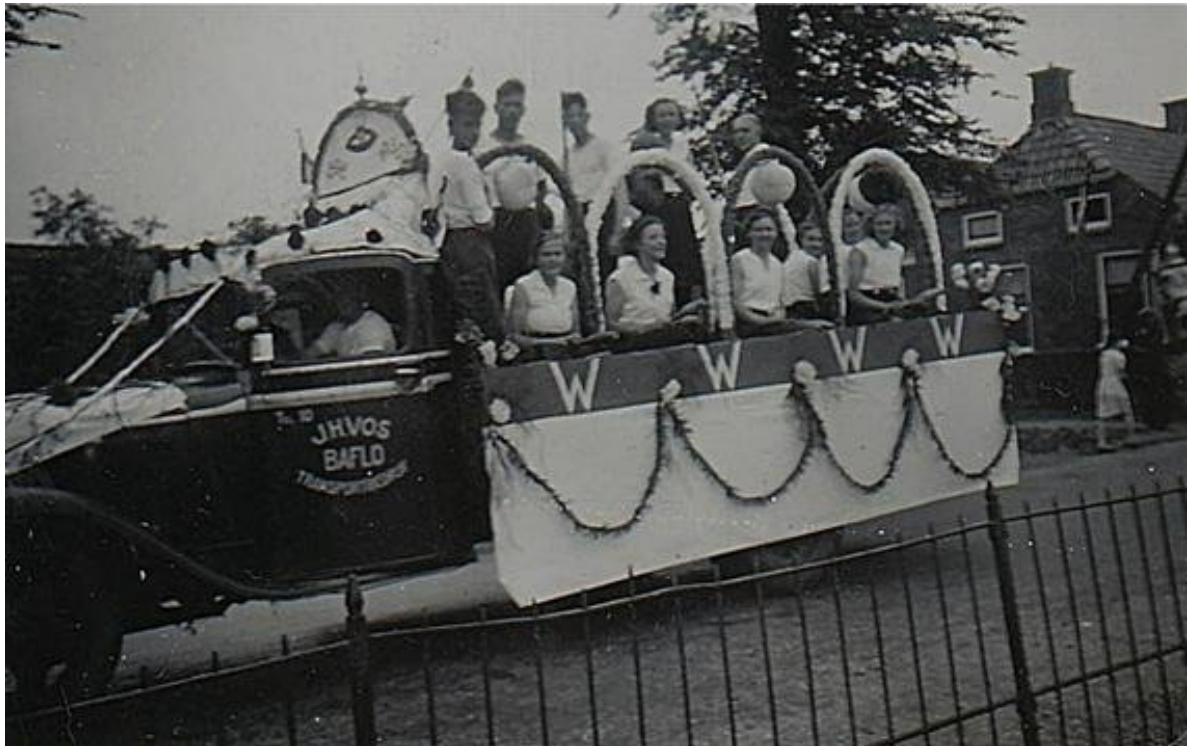
In 1941 werden Adriana Woddema en Jan Vos, de zoon van Jurrien Vos, de herbergiers.

Jan Vos had eerst een transportbedrijf.

25-09-1937 Dagblad van het Noorden

In het begin van de tweede wereld oorlog zijn ook zijn vrachtwagens door de bezettende macht gevorderd.

1948. Optocht ter gelegenheid van het 50-jarig regeringsjubileum van koningin Wilhelmina.

Jan en Adriana moesten dus een nieuwe broodwinning zoeken. Omdat mevrouw Vos-Steenbergen het cafébedrijf toch wat zwaar begon te vinden, kwamen Adriana en Jan in de zaak, die ze tot 1970 hebben gerund.

Herberg "De Leeuw", beter bekend als café Vos, is in het jaar 1970 gesloten en in 1972 afgebroken.

Vooraf door de invloed van mevrouw Clevering-Meijer te Eenrum werd "De Harmonicaspeler" behouden.

Het kunstwerk is later overgeplaatst naar museumboerderij Welgelegen bij Verhildersum te Leens.

De muurschildering met de sjees en het witte paard kon niet worden gered, maar voor de afbraak heeft de laatste bewoonster, mevrouw Vos-Woddema, daarvan nog een foto laten maken. Deze foto is in het Dorpshuis opgehangen.

Toen er tientallen jaren later sprake was van het ombouwen van het zwembad in het dorps huis Rudolf Agricola te Baflo tot een zaal, heeft de Stichting Historische Kring Baflo het initiatief genomen om "De Harmonicaspeler" hier naar toe te krijgen. Dat heeft succes gehad.

De firma Rustema te Baflo zorgde voor de overplaatsing en Helmer Hut, schilder en restaurateur te Beerta, heeft het kunstwerk opgeknapt.

Het maakt nu deel uit van een wand van de nieuwe benedenzaal in het dorps huis die bij de feestelijke ingebruikneming op 28 oktober 1995 gedoopt is tot Hendrik-Faber-zaal.

*Gegevens ontleend aan:
Genealogie Faber
Archief Marten Bootsman
Fotoarchief Historische Kring Baflo.*

L.B. Datema-Brugma, 2015